

DAUGAVPILS PILSĒTAS PAŠVALDĪBA

Reģ. Nr. 90000077325, K. Valdemāra iela 1, Daugavpils, LV-5401, tālr. 65404344, 65404365, fakss 65421941
e-pasts: info@daugavpils.lv www.daugavpils.lv

Daugavpilī

2022. gada *15. jūlijā* Nr. 1.2.-8/~~1379~~
Uz 08.07.2022. Nr.1-132/4887

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram

A.T.Pleša kungam

Paziņošanai e-adresē

Par skaidrojumu par dalību Baltkrievijas neatkarības dienas svītībās

[1] Daugavpils valstspilsētas pašvaldībā (turpmāk - pašvaldība) 2022. gada 11. jūlijā saņemta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vēstule Nr. 1-132/4887 (turpmāk – ministra vēstule), kuru ir parakstījis vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs A. T. Plešs (turpmāk – ministrs), kurā norādīts, ka plašsaziņas līdzekļos ir izskanējusi informācija par to, ka Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes priekšsēdētājs Andrejs Elksniņš un domes priekšsēdētāja 1.vietnieks Aleksejs Vasiljevs šā gada 5. jūlijā ir apmeklējis viesnīcas „Latgola” restorānā rīkotās Baltkrievijas neatkarības dienas svītības (turpmāk – pasākums).

Ievērojot minēto un atsaucoties uz „likuma „Par pašvaldībām” 5. panta piekto daļu, 25. panta pirmo daļu un 65. pantu un uz Ministru kabineta 2011. gada 29. marta noteikumu Nr. 233 „Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas nolikums” 1.3., 4.4. un 5.5.4. apakšpunktu un 8. punktu, ministrs pieprasīja pašvaldības domes priekšsēdētājam sniegt paskaidrojumu par savu un domes priekšsēdētāja 1.vietnieka dalību minētajā pasākumā.

[2] Vēlos Jums norādīt, ka no likuma „Par pašvaldībām” 5. panta piektās daļas izriet pašvaldību institucionālās pārraudzības saturs, kas nosaka juridiski precīzu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas kā pašvaldību pārraudzības institūcijas darbības ietvaru saistībā ar pašvaldības un tās institūciju darbības pārraudzību, proti, „valsts pārvaldes iestādēm un amatpersonām, kuras likumos paredzētajos gadījumos un noteiktajā kārtībā pārrauga pašvaldību darbības likumību un konstatē, ka pašvaldības dome, tās prickšsedētājs, prickšsēdētāja vietnicks, kā arī citas pašvaldības institūcijas nepilda vai pārkāpj Satversmi, likumus, Ministru kabineta noteikumus vai arī nepilda tiesas spriedumus, ir pienākums par to ziņot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.”

Izvērtējot ministra vēstulē norādīto pamatojumu, varu secināt, ka ministrs ir atsaucies un vērtējis atsevišķus tiesību aktus un Saeimas politisko lēmumu, kas piekrīt Ārlietu ministrijas kompetences jomai. Vienlaikus no ministra vēstules neizriet atsauces uz Ārlietu ministrijas (vai

Valsts drošības dienesta) ziņojumu Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (vai ministram), kas izriet no likuma „Par pašvaldībām” 5. panta piektās daļas, par maniem iespējamiem pārkāpumiem, apmeklējot minēto pasākumu. Papildus tam, no plašsaziņas līdzekļiem izriet, ka Ārlietu ministrija pieļauj šādu pašvaldības domes amatpersonu rīcību, ievērojot noteiktus nosacījumus, kurus es esmu ievērojis, kas izriet no turpmāk minētā skaidrojuma.

[3] No ministra vēstules var konstatēt, ka tajā nav norādītas atsauces uz likuma „Par pašvaldībām” 93. un 94.¹ pantiem, kas paredz ministra tiesības pieprasīt pašvaldības domes priekšsēdētājam paskaidrojumus.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka ministra vēstule satur vien vispārīgas atsauces uz likuma „Par pašvaldībām” 5. panta pickto daļu un 25. panta pirmo daļu, varu snicgt turpmāk norādīto situācijas **skaidrojumu**:

[3.1] Pildot likuma „Par pašvaldībām” 62. pantā noteiktos pašvaldības domes priekšsēdētāja pienākumus, es neesmu pārkāpis Satversmi, likumus vai Ministru kabineta noteikumus, kā arī visi tiesas spriedumi pašvaldībā tiek izpildīti normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Arī ministra vēstulē nav norādīta informācija, kas apliecinātu pretējo. Turklat, ministrs manā rīcībā nav arī konstatējis pārkāpumu saistībā ar manu dalību šā gada 5. jūlija pasākumā. Ministra paskaidrojuma pieprasījuma tekstā nav norādīti konkrēti tiesību akti (panti vai punkti), ko es šajā situācijā būtu pārkāpis, un vēstule satur vienīgi vispārēju atsauci uz ANO rezolūciju un Saeimas paziņojumu par Krievijas agresijas nosodījumu pret Ukrainu, kā arī Baltkrievijas iesaistei un Krievijas atbalstam nelikumīga spēka pielietošanā Ukrainā. Ievērojot šādu vispārīgu informāciju, man ir sarežģīti sniegt jebkādus papildu paskaidrojumus.

[3.2] Šobrīd normatīvajos tiesību aktos, kā arī jebkādos starptautiskos vai nacionālos politiskos lēmumos, Baltkrievija nav noteikta kā valsts, ar kuras amatpersonām pašvaldības domes amatpersonām būtu aizliegts tikties. Turklat, neviens normatīvais akts Latvijā neaizliedz pašvaldības domes priekšsēdētājam, priekšsēdētāja vietniekam vai deputātam apmeklēt Baltkrievijas ģenerālkonsulāta organizētos pasākumus, ko minētajā situācijā apliecina plašsaziņas līdzekļos Ārlietu ministrijas publiskotais skaidrojums, par ko var pārliecināties ikviens, proti, šīs ministrijas „pārstāve Solvita Martinsone atzīmēja, ka Baltkrievijas ģenerālkonsulātam Daugavpilī nav aizliegts rīkot svinīgus pasākumus, tomēr Latvijas amatpersonām būtu rūpīgi jāizvērtē dalība tajos, ņemot vērā Baltkrievijas autoritārā līdera Aleksandra Lukašenko nelegitīmās vēlēšanas, represijas pret pilsonisko sabiedrību, hibrīduzbrukumu Latvijas robežai, kā arī Krievijas īstenoto agresiju Ukrainā¹”.

Vēl jo vairāk, informācija par minēto pasākumu bija gan Ārlietu ministrijas, gan Valsts drošības dienesta rīcībā, taču no minētajām institūcijām pašvaldībā netika saņemta jebkāda informācija ar lūgumu vai aicinājumu pašvaldības domes amatpersonām atturēties apmeklēt minēto pasākumu. Papildus tam, nedz Ārlietu ministrija, nedz Valsts drošības dienests manā rīcībā, apmeklējot pasākumu, jebkādus tiesību normu pārkāpumus nav konstatējuši.

[3.3] Lūdzu ņemt vērā, ka papildus likuma „Par pašvaldībām” 62. pantā noteiktajiem domes priekšsēdētāja amata pienākumiem, savā vēlēšanu apgalabalā pildu arī deputāta pienākumus un savas

¹ Baltkrievijā neplāno slēgt Baltkrievijas ģenerālkonsulātu, ziņo ĀM. Pieejams: <https://nra.lv/latvija/regionos/385936-daugavpili-neplano-slegt-baltkrievijas-generalkonsulatu-zino-am.htm>. Aplūkots: 2022. gada 14. jūlijā.

deputāta tiesības jautājumos, kas skar Daugavpils pašvaldības vēlētāju intereses, kas izriet no Pašvaldības domes deputāta statusa likuma.

Ir jāņem vērā, ka Daugavpils pilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā ir ievērojams uzņēmumu skaits ar Baltkrievijas ekonomisko kapitālu, kuru vidējais apgrozījums gadā ir 50 milj. eiro un kuros tiek nodarbināti vismaz 400 darbinieki, kas ir pašvaldības iedzīvotāji. Turklat, daļa no šiem uzņēmumiem joprojām darbojas arī Baltkrievijā un, neskatoties uz minēto, Daugavpils pašvaldība, ja tas ir nepieciešams, ievērojot normatīvos tiesību aktus, šādiem uzņēmumiem un to darbiniekiem sniedz visu nepieciešamo atbalstu.

Papildus tam, Daugavpils ir izteikti daudznacionāla pilsēta un baltkrievi tajā ir viena no skaitiski lielākajām etniskajām grupām. Vairākumam Latvijas baltkrievu ir ļoti ciešas saiknes ar ctnisko dzimteni, kur dzīvo to radinieki un draugi vai tur atrodas to radinicku kapi. Savukārt, Baltkrievijas ģenerālkonsulāts Daugavpilī sniedz konsulāros pakalpojumus, ko saņem liela Daugavpilī dzīvojoša baltkrievu diasporas daļa, ikdienā risinot jautājumus saistībā ar vīzu izsniegšanu.

Ievērojot šajā skaidrojumā iepriekš citēto Ārlietu ministrijas pārstāves paziņojumā plašsaziņas līdzekļos minēto, ka Baltkrievijas ģenerālkonsulātam Daugavpilī nav aizliegts rīkot svinīgus pasākumus, tomēr Latvijas amatpersonām būtu rūpīgi jāizvērtē dalība tajos, esmu veicis šādu izvērtējumu, kas izriet no turpmāk skaidrotā.

Baltkrievijas ģenerālkonsulāta Daugavpilī organizēto pasākumu es apmeklēju ar mērķi nodrošināt Daugavpils pašvaldības iedzīvotāju tiesību un likumīgo interešu aizsardzību, kas izriet no pašvaldību kompetences, vienlaikus aktualizējot ģenerālkonsulāta darbiniekiem arī jautājumu par Latvijas valsts pilsoņa iespējamo nepamatoto ievietošanu psihiatriskajā slimnīcā, kas šā gada jūnija mēnesī tika plaši aprakstīta vietējos plašsaziņas līdzekļos.

Tāpat šā pasākuma ietvaros es tikos gan ar baltkrievu kultūrizglītības biedrības „Uzdim” un biedrības „Latvijas Baltkrievu savienība” pārstāvjiem, gan ar biedrības „Ukraiņu kultūras centrs „Mrija”” pārstāvjiem, kā arī Daugavpils pašvaldībā strādājošo uzņēmumu pārstāvjiem, vienlaikus apliecinot savu atbalstu tiem cilvēkiem, kuri briesmīgā kara situācijā meklē patvērumu Latvijas valstī.

[3.4] Nemot vērā ministra vēstulē izteikto lūgumu sniegt paskaidrojumu arī par domes priekšsēdētāja 1.vietnieka Alekseja Vasiljeva dalību minētajā pasākumā, norādu, ka esmu noskaidrojis, ka Aleksejs Vasiljevs pasākumā piedalījās kā pašvaldības domes deputāts, īstenojot savas politiskās amatpersonas tiesības saskaņā ar Pašvaldības domes deputāta statusa likumu.

Pašvaldības domes priekšsēdētājam normatīvajos aktos nav noteiktas tiesības kontrolēt vai ierobežot šādu tiesību īstenošanu. Turklat arī ministra vēstule nesatur norādi uz tiesību aktiem, kas paredzētu šādas domes priekšsēdētāja tiesības. Ievērojot minēto, es nevaru paskaidrot viņa īstenoto pašvaldības domes deputāta konkrēto aktivitāti.

Ar cieņu,

Daugavpils valstspilsētas pašvaldības domes priekšsēdētājs

A.Elksniņš